



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque  
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac  
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico  
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

**Sfondrati, Celestino**

**[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.**

19. Epistola Ejusdem ad Innocentium Papam super Theologiæ Moralis &  
Regaliæ corruptelis.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38277**

Eminentia Vestra intelliget. Cui ego à DEO gratiam, lumenque exposco, ea omnia intelligendi, peragendique, quæ ad majorem ejus gloriam, ac Ecclesiæ Suæ utilitatem conducere poterunt, ac pari reverentiæ, & sinceri amoris sensu in æternum persevero. Alecti 8. Julij 1675.

*Humillimus & Obedientissimus Servus*

Nicolaus Episcopus Alectensis.

## Documentum XIX.

Epistola Illustrissimi ac Reverendissimi Alectensis ad INNOCENTIUM XI. Pontif. Max. Super Theologiæ Moralis, & Regaliæ corruptelis.

3. Julij Anno 1677.

BEATISSIME PATER,

PRæstitum ab humilitate nostra, Vestræ in Petri Cathedram exaltationi, gratulationis ac devotionis officium benignè adeò & peramenter excepit Sanctitas Vestra, ut hoc ipso animatus majori cum fiducia iterum ad Illam de gravissimis Ecclesiæ Gallicanæ malis, nec nisi ab Apostolica autoritate & charitate sublevandis, scribere instituerim. Quid epistolæ à pluribus hujusce regni Episcopis ad Sedem Apostolicam de perverfis recentiorum Casuistarum dogmatibus destinatæ nuper acciderit, jam, credo, Beatissime Pater, Sanctitas Vestra, tum sui apud Christianissimum Regem Nuntij relatione, tum aliorum fortè querelis inaudivit. Qua de re pluribus hîc agere minimè opus fuerit, cum universam historiæ seriem harum dator litterarum auribus vestris referre poterit. Sanè vulnus istud Episcopali dignitati inflictum, Beatissime Pater, sentiet & graviter nobiscum feret Charitas Vestra omnium



Ecclesiarum sollicitudine anxia, & ad Episcoporum voces eo propensius sese inclinabit, quò eas indignissimis modis & artibus interclusas fuisse perspexerit. Nec verò alienis egebat hortatoribus Beatitudo Vestra ad Ethicæ Christianæ corruptores cohibendos. Sæc illam stimulat morum instituentorum, & disciplinæ in melius informandæ zelus à familiarissimis sibi sacre Synodi Tridentinæ decretis, domesticoque Sancti Caroli exemplo excitatus. Unde planè confidimus fore, ut omnes illas doctrinæ corruptelas tanto districtius configat, quanto eas à fautoribus audacius disseminari intellexerit. Doloze siquidem, imò & indignatione afficietur Sanctitas Vestra, Beatissime Pater, in tantum illos Christianissimi Regis religioni obrepisse, ut quæsitis coloribus nostrum de scribenda ad Sedem Apostolicam epistola consilium crimini verterint, Episcopoque, abrogato jam pridem contra fas omne provinciale Synodorum usu, etiam de rebus Ecclesiasticis inter se communicandi, & ad Sedem Apostolicam communi nomine referendi antiquo & præcipuo jure interdicerentaverint. Quod quid est aliud, Beatissime Pater, quam Ecclesiastici regiminis à Christo Domino instituti, & omnium retrò sæculorum usu comprobati formam pessumdare, unius per totum orbem Episcopatus vinculum solvere, & ipsius, quo Romana gaudet Ecclesia, Primatus jura convellere? Nova hæc & hucusque apud nos inaudita, minùs tamen quis fortasse mirabitur, si frequentes & penè quotidianas in Ecclesiæ libertatem molitiones attenderit, quibus aulici homines Ecclesiasticæ disciplinæ & doctrinæ causas, sæcularibus magistratibus ac Regiæ potestati addicere conantur. Harum dator litterarum plura tum verbis, tum etiam scripto proferet, quibus Sanctitas Vestra, quæ



& quanta in Ecclesiastici ordinis labem quotidie gerantur, intelliget. Inter alia verò, Beatissime Pater, turbas occasione juris, ut vocant, Regaliæ, huic nostræ Diocesi invecas addifcet Sanctitas Vestra; cujus juris ultra antiquas metas extensione, aliquot abhinc annis, Narbonensis nostræ & aliarum quatuor aut quinque Ecclesiasticarum Provinciarum, & nonnullarum præterea Dioceseon nativam & canonicam libertatem evertere iidem assentatores moluntur. Equidem cum edicto Regio hac de re promulgato parere, conscientiam prohibente, renuerim, præcipua nostræ Diocesis beneficia in Regalia, ut volunt, vacantia, per Regium diploma, pleno jure, pulsus legitimis & pacificis possessoribus, collata sunt: quod etiam in Apamiensi Diocesi, & fortè alijs quibusdam, sicubi Episcopi non parvè edicto, factum est. Cum autem, Beatissime Pater, ex Decreto Concilij Generalis Lugdunensis secundi, quod incipit, Generali constitutione, & pro solemnî Sacramento à me in Episcopali consecratione præstito, jura & libertates Ecclesiæ mihi commissæ per censuras Ecclesiasticas tueri vellem; eò res adducta est, ut duorum Ecclesiæ Cathedralis Canonicorum è familiaribus nostris, Archidiaconi scilicet & Promotoris, indicta per sigilli Regij litteras relegatione, uno abhinc anno multatus fuerim. Etece mihi hanc Epistolam meditati, & præ manibus habenti nova advenit multa, nova orbitas; dum simili jussione longè amandatur Canonicus noster Theologus, quem in priorum locum suffeceram, & in ministerij Episcopalis subsidium lateri meo adsciveram. Imò & mihi eadem fors jam hinc à priore anno impendebat, adversarijs Ecclesiæ Regiam auctoritatem ad id enixè sollicitantibus, nisi eorum consilium nativâ suâ æquitate & moderatione Christianissimus



Rex posthabuisset. Sed de hoc quantumcunque gravi negotio plura Sanctitati Vestrae proloqui supersedeo, cum ne longiori privatae calamitatis querimoniâ molestus fiam, tum quia hujus vexationis adhuc vigentis acta à nobis transmissa, quo pacto res tota gesta sit, declarabunt. Itaque, Beatissime Pater, ad corrupta morum dogmata redeo, quod malum latius patet, & plerisque animabus adhuc nocentius est. Huic curando quantum ab initio Pontificatus studium Sanctitas Vestra adhibuerit, universi nôrunt: quod ut Ipsa brevi assequeretur, nihil demùm utilius aut promptius occurrit, quàm ut præcipua laxioris doctrinae capita, jam dudum à plerisque Ecclesiae Gallicanae Præsulibus in famoso Casuistarum Apologistâ damnata, iterum ad eorundem Episcoporum relationem, à Sede Apostolica solemnem Decreto damnarentur. Id autem ut ad optatum exitum, obsistentibus licet Casuisticae corruptelae patronis, perducatur, optamus vovemusque. Verùm, Beatissime Pater, rerum nostrarum experimentis edoctus, & paternâ Vestra benignitate fretus ausim dicere, nihil penè in damnandis Casuistarum erroribus operæ pretij fore, nisi Eadem Vestra Autoritate Jansenianæ hæreseos phantasma, quo jamdiu plurimi in his partibus ludificantur, evanescat. Confidentius fortasse quis hoc dictum existimaverit: verissimum tamen est, Beatissime Pater, & nobis res cominibus inuentibus quotidianâ experienciâ certissimum. Apostolicas Constitutiones prædecessorum Vestrorum Innocentij X. & Alexandri VII. submissâ omnes mente accipiunt: nec ullus est, qui cum Ecclesia Romana & Catholica perverfos atque hæreticosensus in quinque propositionibus damnatis contentos non ex animo damnet, quod prædictarum Constitutionum præcipuum est caput: & in cæteris etiam nemo est,



est, qui illis perpetuo Ecclesiæ usu debitam reverentiam non præstet. Id quod probè intellexit Clemens IX. Alexandri VII. Successor, dum Galliæ Episcopis ac Theologis jamdiu vexatis pacem tandem pro Apostolica sapientia & æquitate concessit. Verùm, Beatissime Pater, hujus tam optatæ pacis fructum hæctenus nobis invidit, & vanis artibus subripuit pertinax adversariorum factio, & imperitus ac præposterus nonnullorum zelus. Jansenianæ siquidem hæreseos nomen profus jam vanum & inane summo studio retinuerunt: nec illis præsentius aut validius telum, quo se tueantur, & cujuslibet ordinis homines sibi adversantes disturbent. Hæc futili accusatione sanctiorem quàmque de moribus doctrinam exsufflant, viros pietate & doctrinâ præstantes traducunt, atque Ecclesiæ ministerijs submovent, non Theologos modò, sed Episcopos populis suspectos efficiunt, pios eorum labores & saluberrima instaurandæ disciplinæ consilia intervertunt, libros informandis moribus aptissimos fidelium manibus excutunt, omnem denique instituendæ Christianorum vitæ, & ad normam Evangelij componendæ viam occludunt. Illud verò, Beatissime Pater, summo perè animadvertendum est, non solum hujus fictitiæ hæreseos prætexu grassantem ubique morum corruptelam foveri, sed fidei quòque solidissima dogmata convelli. Quis enim non doleat castissimam & saluberrimam Sanctorum Augustini & Thomæ de gratuita DEI prædestinatione & gratia Christi ad singulos pietatis actus necessaria doctrinam sub invidioso Jansenij nomine à plerisque repudiari, & tanquam erroneam, & hæreseos notâ dignam in cathedris, in pulpitis, in colloquijs traduci? Ita doctrina, quam à multis Pontificibus acriter assertam ac vindicatam hæreditario quasi jure Ecclesia possidet, ut aiebat

Gallia  
indicata  
LIII  
253



doctissimus Clemens Papa Octavus, passim hodie conculcatur. Ita dogmata, quæ inconcussa tutissimâque nuncupavit Alexander VII. temerario ausu à multis impetuntur. En, Beatissime Pater, Ecclesiæ Gallicanæ vario morborum genere laborantis status brevi Sanctitatis Vestræ oculis delineatus. Solet quidem ægrotantium dolor multas mendendi artes excogitare, sed non omnes æquè commodas & utiles. Unde satiùs erit, patefactis jam nostris vulneribus totos nos Apostolicæ Vestræ charitati & prudentiæ committere: nisi fortè etiam nostros ea de re sensus cognoscere Vestra Sanctitas opportunum duxerit. Certè fausta omnia à Vestra Beatitudine expectamus, maximè pro tuendis divinæ Gratia dogmatibus, pro stabiliendis Ethicæ Christianæ regulis, pro sancienda veteri, & canonica Ecclesiarum libertate. Hæret enim cordi Ejus impressa hæc unius ex suis decessoribus sententia: *Optamus, si fieri potest, in diebus nostris Apostolicam fidem, & Ecclesiæ regulas cum subiectis nobis populis custodire, & omnem novam doctrinam sperire.* Equidem, Beatissime Pater, eò ætatis provectus sum, ut hæc, antequam moriar, in Ecclesia videndi vix spes super sit peregrinationis tamen meæ cursum jam majori cum alacritate, Pontificatûs Vestri specie recreatus & confirmatus persequor; quæ & quanta in Ecclesiam universam bona Sanctitatis Vestræ operâ diffundenda sint, animo prospiciens: quod ut pro singulari sua pietate, & ardenti zelo fructuosius præstare queat, diuturnam Ipsi Pontificatûs administrationem exopto, & post hujus avi labores cumulatissimam in cœlo felicitatem apprecor. Alecti die 30 Junij. 1677.

BEATISSIME PATER,  
Sanctitatis Vestræ

*Humilissimus & Obsequenissimus Filius & Servus*  
Nicolaus Episcopus Alectensis.